

Odpowiedzialność za jakość rzeczy sprzedanej

Prof. dr hab. Jerzy Pisuliński

Re-transpozycja dyrektywy 1999/44

Przyczyny uchylecia ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej:

- niespójność rozwiązań prawnych dotyczących odpowiedzialności za jakość rzeczy sprzedanej z istniejącymi w kodeksie cywilnym;
- wzmocnienie pozycji kupującego będącego konsumentem wobec sprzedawcy – rezygnacja z hierarchii uprawnień i z obowiązku notyfikacji wady; wydłużenie terminów; zmiana regulacji przejścia niebezpieczeństwa na kupującego
- usunięcie luk w systemie odpowiedzialności sprzedawcy wobec kupującego będącego konsumentem – problem odpowiedzialności za wady prawne; odstąpienie w części od umowy; wyłączenie stosowania przepisów o gwarancji

Rękojmia za wady fizyczne

najważniejsze zmiany

- Nowa definicja wady fizycznej (art. 556¹ § 1 k.c.) – niezgodność z umową sprzedaży (ujednoczenie odpowiedzialności sprzedawcy – dyrektywa 1999/44 i konwencja wiedeńska o umowach międzynarodowej sprzedaży towarów)
- Odpowiedzialność za wadliwy montaż (art. 556¹ § 3 k.c.) – nie tylko w przypadku sprzedaży konsumenckiej
- Wydłużenie domniemania istnienia wady w chwili przejścia niebezpieczeństwa na kupującego będącego konsumentem (art. 556² k.c.)
- Rezygnacja z obowiązku zawiadomienia o wadzie sprzedawcy poza obrotem obustronnie profesjonalnym (art. 563 k.c.)
- Rozszerzenie uprawnienia do naprawy rzeczy (art. 561 k.c.) – nie tylko gdy sprzedawca jest wytwórcą rzeczy; możliwość żądania naprawy także rzeczy oznaczonej co do gatunku

Rękojmia za wady fizyczne

najważniejsze zmiany

- Przywrócenie kupującemu będącemu konsumentem wyboru uprawnień w razie wady rzeczy – brak sekwencyjności uprawnień kupującego
- Doprecyzowanie obowiązków stron w razie żądania wymiany rzeczy na wolną od wad oraz odstąpienia od umowy – regulacja kosztów demontażu i ponownego montażu rzeczy (art. 561¹ k.c.); obowiązek konsumenta dostarczenia rzeczy wadliwej (art. 561² k.c.); obowiązek sprzedawcy przyjęcia rzeczy wadliwej (art. 561⁴ k.c.).
- Zmiana charakteru uprawnienia do obniżenia ceny
- Wydłużenie odpowiedzialności sprzedawcy za wady fizyczne nieruchomości z 3 do 5 lat (art. 568 k.c.) i w przypadku określenia terminu przydatności rzeczy do użycia

Przejęcie ryzyka na kupującego będącego konsumentem

- Konieczność wdrożenia do prawa polskiego art. 20 dyrektywy 2011/83 o prawach konsumenta
- Zmiana przepisów o miejscu spełnienia świadczenia – art. 454¹ k.c. (wyjątek od art. 454 § 1 zd. 1 k.c.); przepis ten wyłącza stosowanie art. 544 § 1 k.c. – niebezpieczeństwo przypadkowej utraty lub uszkodzenia rzeczy spoczywa na sprzedawcy, gdy rzecz ma być przesłana kupującemu będącemu konsumentem
- Art. 548 § 1 k.c. – przejście niebezpieczeństwa na kupującego z chwilą wydania mu rzeczy – wyjątek art. 548 § 3 k.c. – wcześniejsze przejście niebezpieczeństwa na kupującego będącego konsumentem, gdy sam wybrał przewoźnika

Gwarancja przy sprzedaży

- Rozszerzenie pojęcia gwarancji – gwarancja jakości jako podtyp zobowiązania gwarancyjnego (art. 577 § 2 i 3 k.c.)
- Oświadczenie gwarancyjne – przepisy regulujące formę i treść tego oświadczenia stosuje się nie tylko do gwarancji udzielanej kupującemu będącemu konsumentem
- Dotychczasowe przepisy gwarancji jakości mają zastosowanie także do gwarancji udzielonej kupującemu będącemu konsumentem
- Uregulowanie terminu wykonania obowiązków przez gwaranta (art. 580 § 2 k.c.)
- Określenie skutków realizacji uprawnień z gwarancji na odpowiedzialność sprzedawcy z tytułu rękojmi (art. 579 § 3 k.c.) - zawieszenie terminu wykonywania uprawnień

Inne zmiany dotyczące odpowiedzialności za jakość świadczenia

- Rozszerzenie pojęcia wady prawnej (art. 556³ k.c.) – ograniczenia w korzystaniu lub rozporządzaniu rzeczą wynikające z decyzji lub orzeczenia stanowią wadę prawną
- Zmiana reżimu odpowiedzialności za wady w umowie o dzieło – uchylenie art. 637 k.c. rozszerza możliwość odstąpienia od umowy o dzieło (także gdy wady dadzą się usunąć); możliwość odstąpienia od umowy bez wcześniejszego żądania usunięcia wady – kontruprawnienie wykonawcy (art. 560 § 1 w zw. z art. 638 § 1 zd. 1 k.c.)
- Odesłanie do przepisów o gwarancji w razie udzielenia gwarancji na zamówione dzieło (art. 638 § 2 k.c.) – potwierdzenie dotychczasowego orzecznictwa